

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра футболу

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

**«Теорія і методика обраного виду спорту та
спортивно-педагогічне вдосконалення»
(спеціалізація - футбол)
(2 курс)**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 «Освіта/Педагогіка»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

014.11 «Педагогічна освіта»

ФАКУЛЬТЕТ

«Факультет педагогічної освіти»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ **перший (бакалаврський)**

ЛЬВІВ – 2018

Навчальна програма з дисципліни «Теорія і методика ораного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення» (спеціалізація - футбол) для студентів 2 курсу факультету педагогічної освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 014.11« Педагогічна освіта »

Розробники:

Ріпак Ігор Миронович – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри футболу.

Колобич Олег Васильович – старший викладач кафедри футболу.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри футболу.
Протокол № 1 від «29» серпня 2018 року.

Завідувач кафедри: к.фіз.вих. Дулібський А.В.

«_____» 2018 року _____
(Дулібський А.В.)
 (прізвище та ініціали)
 (підпис)

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти.
Протокол № 1 від «17» вересня 2018 року.

«_____» _____
 Декан _____
 (підпис)
(Петріна Р.Л.)
 (прізвище та ініціали)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення» (ТіМОВС та СПВ) – одна з профілюючих у підготовці фахівців спеціалізації «футбол», яка розкриває теоретико-методичні закономірності підготовки футболістів.

Метою дисципліни є надання студентам 2-го курсу факультету педагогічної освіти спеціалізації «футбол» знань, вмінь і навичок з теорії і методики викладання футболу, необхідних для самостійного проведення навчальних занять з групами початкової підготовки футболістів (юних футболістів).

Навчання проводиться у формі лекцій, семінарських (методичних), практичних занять та самостійної роботи студентів.

На лекційних заняттях студентам подаються знання з теорії і методики обраної спеціальності, для подальшого їх застосування у практичній роботі.

На семінарських заняттях закріплюється навчальний матеріал лекційних занять. На методичних заняттях студенти залучаються до активного аналізу методики навчання, оволодіння методами навчання, технічним прийомами та тактичними діями.

На практичних заняттях студенти оволодівають основами техніки і методики навчання; проводять навчальну практику з підготовкою конспектів занять, проведенням частин занять.

Самостійна робота проводиться під контролем викладача і передбачає виконання рефератів, самостійну підготовку до практичних занять.

Заняття з ТіМОВС та СПВ є важливою і невід'ємною складовою професійно-педагогічної підготовки бакалаврів спеціальності «педагогічної освіти».

Вивчення дисципліни передбачає вирішення таких завдань:

- формування у студентів знань про предмет, завдання і зміст курсу ТіМОВС та СПВ, основні структурно-змістовні особливості гри у футбол, як виду змагальної діяльності;
- ознайомлення студентів з основами методики навчання тактиці гри, класифікацією тактики гри у футбол;
- формування знань про основи методики проведення занять у підготовчих групах, з юними футболістами;
- ознайомлення з оформленням планів-конспектів занять.

Матеріал курсу взаємопов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, що

викладаються на 2-му курсі: «Фізіологія спорту», «Теорія і методика спортивних ігор», «Теорія і методика гімнастики», «Теорія і методика легкої атлетики», «Педагогіка», що формує базові знання і вміння у студентів перед проходженням дисциплін: «Теорія і методика фізичного виховання», «Організація і управління у сфері фізичної культури», «Олімпійський і професійний спорт» та інших.

Студент повинен знати:

- зміст навчального матеріалу з курсу ТіМОВС та СПВ;
- про сучасний розвиток футболу в світі, Україні, області;
- історію виникнення кубкових турнірів з футболу;
- сучасні правила гри у футбол;
- види і системи змагань у футболі;
- класифікацію тактики гри у футбол;
- поняття про тактику гри;
- особливості сучасної тактики гри у футбол;
- основи методики навчання тактиці гри;
- методику навчально-тренувального процесу у підготовчих групах, в ДЮОСШ.

Студент повинен уміти:

- застосовувати на практиці отримані знання, вміння і навички з техніки виконання і методики навчання технічним прийомам і тактичним діям;
- складати конспекти заняття з навчання техніці, тактиці гри для групи початкової підготовки з футболу;
- організувати і проводити заняття з футболу у групах початкової підготовки футболістів;
- працювати з літературними джерелами, виконувати реферати, інші види самостійної роботи.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ З ФУТБОЛУ.

- Характеристика видів і систем змагань у футболі.
- Системи розіграшів у футболі (колона система проведення змагань, система з вибуванням, змішана система).
- Положення про змагання.

Тема 2. ПРАВИЛА ГРИ У ФУТБОЛ.

- Розвиток правил гри у футбол.
- Сучасні правила гри у футбол.
- Жести арбітра та асистента арбітра.
- Ознайомлення з методикою арбітражу.

Змістовий модуль 2

Тема 1. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТА ІНШИХ КУБКОВИХ ТУРНІРІВ З ФУТБОЛУ.

- Історія виникнення кубкових турнірів у футболі.
- Українські й радянські клуби в Євро Кубках.
- Виступ Радянської збірної з футболу на чемпіонаті світу та Європи.
- Виступ національної збірної України з футболу на чемпіонаті світу та Європи.
- Виступи українських футбольних клубів у Євро турнірах.

Тема 2. ТАКТИКА ГРИ У ФУТБОЛ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ТАКТИЧНИМ ДІЯМ.

- Поняття про тактику гри.
- Індивідуальна тактика.
- Тактика колективної гри.
- Командна тактика в нападі і захисті.
- Еволюція тактичних схем гри.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Вихров К. Разминка футболистов : метод. пособие / К. Вихров, А. Дулибский. – Киев, 2007. – 192 с.
2. Віхров К. Л. Футбол у школі : навч.-метод. посіб. / К. Л. Віхров – Київ : Комбі ЛТД, 2002. – С. 61–84.
3. Дулібський А. В. Тенденції розвитку сучасного футболу / А. В. Дулібський // Практикум з футболу:науково-методичні аспекти тренування футболістів : матеріали ІІ Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2001. – С. 5–7.
4. Зациорский В. М. Физические качества спортсмена / В. М. Зациорский. – Москва : Физкультура и спорт. – 1966. – 200 с.
5. Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру в підготовці футболістів / Фалес Й. Г., Огерчук О. Ф., Колобич О. В., Дулібський А. В. – Львів, 1999. – 112 с.
6. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / В. С. Келлер, В. М. Платонов. – Львів : Українська Спортивна Асоціація, 1992. – 269 с.
7. Келлер В. С. Соревновательная деятельность в системе спортивной подготовки / В. С. Келлер // Современная система спортивной подготовки. – Москва, 1995. – С. 41-50.
8. Ріпак І. Футбол : навч. посіб. / Ігор Ріпак. – Львів : Ліга-Прес, 2010. – 224 с.
9. Соломонко В. В. Футбол : підруч. для студ. вузів фіз. виховання і спорту / Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В. – Київ : Олімпійська література, 1997. – 288 с.

Допоміжна:

10. Дулібський А. Побудова моделей міжгрових циклів з урахуванням особливостей змагальної діяльності юних футболістів / А. Дулібський // Практикум з футболу : матеріали ІІ Всеукр.наук.-практ. конф. – Київ, 2001. – С. 77-82.

11. Дулібський А. Структурний аналіз процесу підготовки юних футболістів у підготовчому та змагальному періодах / А. Дулібський, Й. Фалес // Актуальні питання підготовки футболістів : практикум з футболу : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2000. – С. 94-99.
12. Дулібський А. В. Розробка та експериментальне обґрунтування моделей міжігрових циклів з урахуванням особливостей змагальної діяльності юних футболістів / А. В. Дулібський // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 1999. – С. 3-8.
13. Кобрин Б. Львівське коріння українського футболу / Б. Кобрин, Ю. Михалюк. – Львів : Піраміда, 2005. – 72 с.
2. Легкий. Історія світового футболу / Левко Легкий. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2010. – 576 с.
3. Люпа Б. М. Хроніки львівського футболу / Люпа Б. М., Грисьо Я. А., Яремко І. Я. – Львів : Піраміда, 2015. – Т. 1. – 596 с.
4. Мандзюк Д. Копаний м'яч / Д. Мандзюк. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. – 416 с.
5. Михалюк Ю. Таємниці львівського футболу / Ю. Михалюк. – Львів : Піраміда, 2004. – Кн. 1. – 192 с.
14. Оцінювання психо-фізіологічних станів у спорті / Георгій Коробейніков, Євген Приступа, Леся Коробейнікова, Юрій Бріскін. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 311 с.
15. Хоркавий Б. Удосконалення системи аналізу змагальної діяльності воротарів у футболі / Богдан Хоркавий // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2011.– Вип. 15, т. 1.– С. 339–346.
16. Чанади А. Футбол: стратегия / А. Чанади. – Москва : Физкультура и спорт, 1986. – 208 с.
17. Чанади А. Футбол: тренировка / А. Чанади ; пер. с венг. – Москва : Физкультура и спорт, 1985. – 256 с.

18. Чорнобай І. М. Історія розвитку футболу / І. М. Чорнобай. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 648 с.
19. Football training as a factor improving psycho-emotional state of schoolchildren with mental development deviations / Y. Imas, O. Borysova, I. Kogut, M. Yarmolenko, V. Marynich, O. Shlonska // Journal of Physical Education and Sport. – 2018. – Vol. 5. – P. 234 – 238.

Інформаційні джерела інтернет:

20. Тактико-стратегічні аспекти змагальної діяльності центрального захисника в сучасних оборонних стратегіях гри футбольних команд [Електронний ресурс] / Андрій Дулібський, Андрій Маркович, Богдан Виноградський, Богдан Хоркавий, Олег Колобич, Олександр Огерчук, Ярослав Грисьо // Спортивна наука України. – 2017. – № 5(81). – С. 22–23. – Режим доступу : <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/645>
21. Ефективність виконання стандартних положень у футболі [Електронний ресурс] / Виноградський Б., Дулібський А., Хоркавий Б., Колобич О. // Спортивна наука України. – 2016. – № 3(73). – С. 9–14. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/421/405>
22. Вплив проявів швидкісних якостей футболістів на ефективність виконання стандартних положень [Електронний ресурс] / Виноградський Б., Дулібський А., Хоркавий Б., Колобич О. // Спортивна наука України. – 2016. – № 5 (75). – С. 28–39. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/451>
23. Хоркавий Б. В. Особливості розвитку фізичних якостей юних футболістів за допомогою неспецифічних і специфічних засобів [Електронний ресурс] / Богдан Хоркавий, Олександр Огерчук, Олег Колобич // Спортивна наука України. – 2017.– № 2 (78). – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/issue/archive>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

- ✓ Вибіркове усне опитування;
- ✓ тестування;
- ✓ перевірка письмових робіт;
- ✓ диференційований залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
36-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-35	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни